

Tijdelijke bevoegdheid om het vertoeven in de openlucht te beperken om de verspreiding van het SARS-CoV-2-virus zoveel mogelijk te belemmeren (Tijdelijke wet beperking vertoeven in de openlucht covid-19)

VOORSTEL VAN WET

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is om de verspreiding van het SARS-CoV-2-virus zoveel mogelijk te belemmeren en in verband daarmee een bevoegdheid te creëren om het vertoeven in de openlucht te beperken;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1. Beperking vertoeven in de openlucht

1. Bij ministeriële regeling:
 - a. kan het vertoeven in de openlucht worden beperkt;
 - b. kunnen nadere regels worden gegeven met betrekking tot de uitoefening van de bevoegdheid, bedoeld onder a.
2. Het eerste lid wordt slechts toegepast ter bestrijding van de epidemie van covid-19, veroorzaakt door het virus SARS-CoV-2, of een directe dreiging daarvan.
3. Artikel 58c van de Wet publieke gezondheid is van overeenkomstige toepassing.
4. De regels, bedoeld in het eerste lid, onder b, worden op een bij die regeling te bepalen wijze bekendgemaakt en treden na deze bekendmaking terstond in werking. Deze regels worden in ieder geval geplaatst in de Staatscourant.

Artikel 2. Handhaving

1. Onze Minister van Justitie en Veiligheid is bevoegd tot het opleggen van een last onder dwangsom ter handhaving van het bepaalde krachtens artikel 1, eerste lid, onder a.
2. Overtreding van een beperking als bedoeld in het eerste lid, onder a, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van de derde categorie.
3. Het in het tweede lid strafbaar gestelde feit is een overtreding.

Artikel 3. Overgangsrecht

De Tijdelijke regeling landelijke avondklok covid-19 wordt, met uitzondering van artikel 6 van die regeling, aangemerkt als een regeling die is vastgesteld op grond van artikel 1 van deze wet.

Artikel 4. Vervalbepaling

Deze wet vervalt met ingang van het tijdstip waarop hoofdstuk Va van de Wet publieke gezondheid vervalt.

Artikel 5. Inwerkingtreding

Deze wet treedt onmiddellijk in werking na de uitgifte van het Staatsblad waarin zij wordt geplaatst.

Artikel 6. Citeertitel

Deze wet wordt aangehaald als: Tijdelijke wet beperking vertoeven in de openlucht covid-19.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven
De Minister van Justitie en Veiligheid,

MEMORIE VAN TOELICHTING

ALGEMEEN DEEL

1. Aanleiding voor dit wetsvoorstel

Op 23 januari 2021 werd in Europees Nederland een avondklok van kracht. De avondklok was ingesteld door gebruik te maken van de mogelijkheid die de Wet buitengewone bevoegdheden burgerlijk gezag (Wbbbg) naar het oordeel van de regering biedt, en die de Minister van Justitie en Veiligheid bevoegd maakt het beperken in de openlucht te beperken. De voorzieningenrechter in de Rechtbank Den Haag (ECLI:NL:RBDHA:2021:1100) heeft op 16 februari 2021 evenwel geoordeeld dat de Wbbbg ten onrechte is geactiveerd en dat artikel 8, eerste en derde lid Wbbbg, daarom onmiddellijk buiten werking moeten worden gesteld. Dat brengt met zich dat de daarmee verbonden Tijdelijke regeling landelijke avondklok covid-19 (Stcrt. 2021, 4191) komt te vervallen.

De regering vindt dit ongewenst. Dit wetsvoorstel voorziet in een afzonderlijke wettelijke grondslag voor het instellen van een avondklok. De regering verwijst voor de noodzaak van en de grondrechtelijke afwegingen voor de mogelijkheid het vertoeven in de openlucht te kunnen beperken naar hetgeen daarover is toegelicht bij de totstandbrenging van het Besluit van 22 januari 2021, houdende inwerkingtreding en inwerkingstelling van artikel 8, eerste en derde lid, van de Wet buitengewone bevoegdheden burgerlijk gezag (Stb. 2021, 24), de Tijdelijke regeling landelijke avondklok covid-19 (Stcrt. 2021, 4191), de Regeling van de Minister van Justitie en Veiligheid van 9 februari 2021 tot wijziging van de Tijdelijke regeling landelijke avondklok covid-19 in verband met het verlengen van de werking van die regeling (Stcrt. 2021, 7378) en het wetsvoorstel Voortduringswet artikel 8 Wbbbg (Kamerstukken II 2020/21, 35722, nr. 3). Hieraan liggen adviezen ten grondslag van het Outbreak Management Team (OMT). Wat ter zake is overwogen, is door de regering opnieuw gewogen en geldt hier als herhaald en ingelast.

2. De hoofdlijnen van dit wetsvoorstel

Net als onder de Wbbbg wordt het mogelijk om bij ministeriële regeling het vertoeven in de openlucht te beperken. Ook kunnen nadere regels worden gegeven met betrekking tot de uitoefening van die bevoegdheid. Aanknopend bij de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 (Twm), in het bijzonder artikel 58b, eerste lid, van de Wet publieke gezondheid (Wpg) gebeurt dit slechts ter bestrijding van de epidemie van covid-19, veroorzaakt door het virus SARS-CoV-2, of een directe dreiging daarvan. Gelet op het bijzondere karakter van de maatregel, is ervoor gekozen deze geen onderdeel te laten worden van hoofdstuk VA van de Wet publieke gezondheid (Wpg), waarin de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 (Twm) is opgenomen, maar bepaalde elementen uit die wet over te nemen, in het bijzonder de procedurele bepalingen over de zeggenschap van de Staten-Generaal.

Op grond van artikel 8, eerste en derde lid, Wbbbg is de Minister van Justitie en Veiligheid bevoegd om een avondklokregeling vast te stellen. Bovendien geldt de bijzondere procedure van artikel 1 Wbbbg ter zake de in- en buitenwerkingstelling van die bepalingen en de voortduringswet die daarop moet volgen. In dit wetsvoorstel, dat geen onderdeel uitmaakt van het staatsnoodrecht, wordt evenwel de gelegenheid gebruikt te kiezen voor de procedure die geldt bij de totstandbrenging van tijdelijke ministeriële regelingen op basis van de Twm (artikel 58c Wpg). Dit betekent dat de vaststelling van een ministeriële regeling geschiedt door de Ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, van Justitie en Veiligheid en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, in overeenstemming met een minister die het mede aangaat en in overeenstemming met het gevoelen van de ministerraad. De regeling wordt vervolgens

nagehangen bij beide Kamers der Staten-Generaal. Er is sprake van een week uitgestelde inwerkingtreding, behalve indien sprake is van een zeer dringende omstandigheid waarin ter beperking van gevaar direct moet worden gehandeld. De Tweede Kamer krijgt net als bij de op de Twm- gebaseerde regelingen zeggenschap over de inwerkingtreding (bij de reguliere procedure) of de voortduring (bij de spoedprocedure). Indien naar het oordeel van de ministers de regeling of een onderdeel daarvan niet langer noodzakelijk is voor het de bestrijding van de (dreiging van de) epidemie, wordt die regeling daartoe zo spoedig mogelijk gewijzigd of ingetrokken.

Voor de handhaving wordt aangesloten bij het systeem van de Wbbbg. Dit wil zeggen dat de Minister van Justitie en Veiligheid – omwille van de slagvaardigheid bij eventueel gebruik is gekozen voor een eenhoofdig bestuursorgaan – een last onder dwangsom kan opleggen. Strafrechtelijke handhaving geschiedt op dezelfde wijze en met dezelfde strafmaxima als nu het geval is.

De Tijdelijke regeling landelijke avondklok covid-19 wordt 'omgehangen'. Dit met uitzondering van artikel 6 van die regeling, dat het Besluit van 25 november 1953, houdende regelen ter uitvoering van artikel 13, vierde lid, van de Wet buitengewone bevoegdheden burgerlijk gezag (Stb. 1953, 555) buiten werking stelt. Dat artikel is immers eigen aan het systeem van het staatsnoodrecht en daarvoor biedt deze wet bovendien geen basis.

Deze wet treedt onmiddellijk in werking na de uitgifte van het Staatsblad waarin zij wordt geplaatst. Vanwege de vereiste spoed wordt bij de vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding afgeweken van de zogeheten vaste verandermomenten. Om die reden zal in elk geval ook worden afgeweken van de minimuminvoeringstermijn van drie maanden.

3. Regeldruk en financiële gevolgen

Uit dit wetsvoorstel vloeien op zichzelf geen gevolgen voort op het gebied van regeldruk. Het heeft op zichzelf evenmin financiële gevolgen.

4. Consultatie en advies

Over dit wetsvoorstel heeft geen consultatie plaatsgevonden vanwege het spoedeisende karakter.

ARTIKELSGEWIJS DEEL

De bepalingen zijn toegelicht in paragraaf 2 van het algemeen deel. De bewoordingen van artikel 1, eerste lid, onder a – beperking van vertoeven in de openlucht – betekenen wat zij in artikel 8, eerste lid, Wbbbg betekenen.